

## EROTUOMARITOIMINNAN OHJESÄÄNTÖ

### I Ohjesääntömäärittely

Tämä ohjesääntö on tarkoitettu Suomen koripalloliiton alaisten kilpailujen erotuomaritoiminnan järjestelyohjeeksi.

Erotuomareiden pelinjohtomääräykset ovat FIBA:n kulloinkin voimassa olevissa virallisissa pelisäännöissä. Niistä ei erotuomareilla ole lupa poiketa muutoin kuin kotimaisia kilpailuja varten vahvistetuissa kilpailusäännöissä ja sarjamääräyksissä mainituin tavoin.

Liittohallituksen nimeämällä erotuomaryksiköllä on oikeus asettaa erotuomareiden noudatettaviksi tätä ohjesääntöä täydentäviä ohjeita tai määräyksiä. Se myös huolehtii erotuomaritoiminnan järjestelyistä, valvonnasta ja koulutuksesta jäsentensä kesken sovitun työnjaon mukaisesti.

Muutokset tähän ohjesääntöön tekee liittohallitus erotuomaryksikön esityksestä.

### II Erotuomariluokitus

Erotuomarit luokitellaan kohdan V perusteiden mukaan kuuteen kansalliseen luokkaan:

- 0 Kv. erotuomari (KVE)  
Erotuomaryksikkö valitsee FIBA:n kansainväliselle erotuomariklinikalle lähetettävät erotuomarit.
- 1 SM- sarjaerotuomari (SME)  
Erotuomaryksikkö määrittää kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka ovat oikeutettuja ylimpänä sarjatasonaan tuomitsemaan miesten SM-sarjaotteluita, edellyttäen, että he suorittavat vaadittavat testit ja läpikäyvät ao. koulutuksen hyväksyttävästi.  
Erotuomaryksikkö valitsee kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka kutsutaan SM-erotuomarien koulutusryhmään.
- 2 Pääsarjaerotuomari (PSE)  
Erotuomaryksikkö määrittää kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka ovat oikeutettuja ylimpänä sarjatasonaan tuomitsemaan miesten I-divisioonan otteluita, edellyttäen, että he suorittavat vaadittavat testit ja läpikäyvät ko. koulutuksen hyväksyttävästi.  
Erotuomaryksikkö valitsee kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka kutsutaan PSE-tuomarien koulutusryhmään.
- 3 Liittoerotuomari (LTE)  
Erotuomaryksikkö määrittää kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka ovat oikeutettuja ylimpänä sarjatasonaan tuomitsemaan naisten SM-sarjan, miesten II-divisioonan ja nuorten SM- sarjojen otteluita, edellyttäen, että he suorittavat vaadittavat testit ja läpikäyvät ko. koulutuksen hyväksyttävästi. Erotuomaryksikkö valitsee alueiden erotuomariryhmien esittämistä ehdokkaista kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka kutsutaan kansalliselle erotuomariklinikalle (KEK).
- 4 Sarjaerotuomari (SAE)  
Kunkin alueen erotuomariryhmä määrittää kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka ovat oikeutettuja ylimpänä sarjatasonaan tuomitsemaan naisten II-divisioonan, miesten III-divisioonan ja nuorten valtakunnallisten I-divisioonien otteluita.
- 5 Alue-erotuomari (ALE)  
Kunkin alueen erotuomariryhmä määrittää kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka ovat oikeutettuja ylimpänä sarjatasonaan tuomitsemaan naisten III-divisioonan, miesten IV-divisioonan ja alueen järjestämiä nuorten otteluita.
- 6 Nuorisoerotuomari (NUE)  
Kunkin alueen erotuomariryhmä määrittää kilpailuvuosittain ne erotuomarit, jotka ovat oikeutettuja ylimpänä sarjatasonaan tuomitsemaan alueen järjestämiä nuorten otteluita. Nuorisoerotuomari toimii aputuomarina, jonka parina on aina vähintään alue-erotuomari.

Erotuomarin luokan voi tarvittaessa alentaa KV-erotuomareiden osalta liittohallitus, SM-sarja-, pääsarja-, ja liittoerotuomareiden osalta erotuomariyksikkö sekä sarja- ja alue-erotuomareiden osalta kyseisen alueen erotuomariryhmä.

### III Erotuomarilisenssit

Liittohallitus valtuuttaa erotuomarit kilpailuvuosittain erotuomariluokkaansa vastaavin erotuomarioikeuksin.

Kunkin alueen erotuomariryhmä raportoi erotuomariyksikölle perus- ja jatkokurssin hyväksytysti suorittaneista uusista nuoriso ja alue-erotuomareista, jotka maksettuaan liittovaltuuston vuosittain vahvistaman erotuomarilisenssin saavat oikeuden toimia nuoriso- tai alue-erotuomarina.

Erotuomarit luokitteleva elin voi alentaa erotuomarin luokan, ellei hän ole vuosittain lunastanut erotuomarilisenssiä, osallistunut luokitukseen vaadittavaan koulutukseen tai ellei hän ole tuominut yhtään virallista koripallo-ottelua edellisenä kilpailuvuotena.

Liittohallitus vastaa kansainvälisten erotuomarilisenssien lunastamisesta vuosittain FIBA:n määräysten mukaisesti.

### IV Erotuomari tehtävien nimeäminen

Virallisissa otteluissa on oltava liittohallituksen valtuuttamat erotuomarit.

Erotuomariyksikkö tai sen valtuuttama, kyseisestä sarjasta vastaava alueellinen liitonimeäjä nimeää kaikkien liiton järjestämien ottelujen erotuomarit. Niissä alueen sarjoissa, joissa tuomaritasovaatimus on vähintään liittoerotuomari, alueen sarjojen nimeäminen tulee tehdä yhteistyössä liiton sarjojen alueellisen liitonimeäjän kanssa. Muissa alueen sarjoissa alueet voivat järjestää ottelujensa erotuomarinimeämiset haluamallaan tavalla tuomaritasovaatimukset huomioiden.

Erotuomariyksikkö tai alueen liitonimeäjä voi poikkeustapauksissa valtuuttaa alueen sarjojen nimeäjän käyttämään erotuomareita luokitustaan ylempään sarjan otteluissa.

Erotuomariyksikkö tai alueen erotuomariryhmä voi nimetä myös komissaarin ratkaisuootteluihin tai turnauksiin. Komissaareille on omat toimintaohjeet.

FIBA:n virallisiin otteluihin erotuomarit nimeää FIBA. Muihin kansainvälisiin otteluihin erotuomarit nimeää erotuomariyksikkö.

Erotuomariyksikkö nimeää kansainväliselle kilpailumatkalle lähtevän erotuomarin.

Huippu- ja kilpakoripallosarjoissa erotuomarit ilmoittavat kyseisen sarjan nimeäjälle, mikäli he ovat estyneitä hoitamaan heille nimetyn erotuomari tehtävän. Nimeäjä suorittaa vaihdon ja informoi tarvittaessa joukkueita. Muissa sarjoissa erotuomari on estyneenä ollessaan itse velvollinen järjestämään sijaisen. Sijaisen on oltava oikeutettu tuomitsemaan kyseisen sarjan ottelua.

Erotuomariyksikkö tai alueen erotuomariryhmä voi harkintansa mukaan peruuttaa erotuomarille nimetyn erotuomari tehtävän, jos erotuomari ei ole suoriutunut hänelle annetuista erotuomari tehtävistä asianmukaisesti tai on laiminlyönyt tehtävänsä tai siihen olennaisesti kuuluvia velvoitteita.

### V Erotuomarien peruskoulutusvaatimukset

SM-sarjaerotuomari (SME)

- on toiminut pääsarjaerotuomarina vähintään yhden kilpailuvuoden ajan osoittaen erinomaista pelinjohtokykyä suorittaa kilpailuvuosittain SM-sarjaerotuomareilta vaadittavat testit hyväksytysti.

Pääsarjaerotuomari (PSE)

- on toiminut liittoerotuomarina vähintään yhden kilpailuvuoden ajan osoittaen erinomaista pelinjohtokykyä
- suorittaa kilpailuvuosittain pääsarjaerotuomareilta vaadittavat testit hyväksytysti

#### Liittoerotuomari (LTE)

- on toiminut vähintään yhden kilpailuvuoden ajan sarjaerotuomarina osoittaen hyvää pelinjohtokykyä
- on suorittanut hyväksytysti kansallisen erotuomariklinikan (KEK),
- osallistuu kilpailuvuosittain erotuomariyksikön järjestämään kauden avauskoulutukseen ja suorittaa liittoerotuomareilta vaadittavat testit hyväksytysti.

#### Sarjaerotuomari (SAE)

- on toiminut vähintään yhden kilpailuvuoden ajan alue-erotuomarina osoittaen hyvää pelinjohtokykyä
- osallistuu kilpailuvuosittain alueen järjestämään kauden avauskoulutukseen ja suorittaa sarjaerotuomareilta vaadittavat testit hyväksytysti.

#### Alue-erotuomari (ALE)

- on suorittanut hyväksytysti jatkokurssin.
- on toiminut vähintään kolme kuukautta nuorisoerotuomarina ja tuominut aktiivisesti alueen nuorten otteluita
- on täyttänyt kuusitoista (16) vuotta. Alueen erotuomariyryhmä voi kuitenkin poikkeustapauksessa hyväksyä alue-erotuomariksi tätä nuoremman henkilön.
- jatkokurssi on suoritettava viimeistään seuraavan pelikauden aikana peruskurssin suorittamisen jälkeen

#### Nuorisoerotuomari (NUE)

- on suorittanut hyväksytysti peruskurssin
- on täyttänyt viisitoista (15) vuotta. Erotuomariyksikkö voi kuitenkin poikkeustapauksessa hyväksyä nuorisoerotuomariksi tätä nuoremman henkilön
- nuorisoerotuomarin luokitus on voimassa peruskurssin suorittamisesta seuraavan pelikauden ajan

## VI Erotuomarin velvollisuudet

- erotuomari on velvollinen tuomitsemaan hänelle nimetyt ottelut.
- erotuomarin on huolehdittava tuomitsemistehtävänsä suorittamisesta asianmukaisella velvollisuudentunnolla, kuten:
- erotuomarin on pelipaikalla pelisääntöjen mukaisesti vähintään 20 minuuttia ennen ilmoitettua alkamisajankohtaa ja suorittaa sääntöjen ja sarjamääräysten mukaiset valmiustoimenpiteet riittävän aikaisin, jotta ottelu pääsee alkamaan määräaikaan, esiintyä tuomitessaan virallisten pelisääntöjen määräämässä erotuomariasussa, jonka on oltava liiton hyväksymä,
- ilmoittauduttava komissaarille, jos sellainen on paikalle määrätty,
- huolehtia, että ottelupöytäkirja on asianmukaisesti täytetty,
- tarkistaa pelaajien ja valmentajan lisenssinumerot joukkueiden esittämästä Koripalloliiton virallisesta lisenssilistasta tai alkuperäisistä maksutositteista ja valvoa, että pelaajien, valmentajien ja erotuomareiden lisenssinumerot on kirjoitettu ottelupöytäkirjaan
- johtaa ottelua sääntöjen mukaan ja puolueettomasti,
- laatia raportti kilpailun järjestäjälle tuomitsemastaan ottelusta jätetyn vastalauseen johdosta,
- tehdä ilmoitus kilpailun järjestäjälle havaituista järjestelyrikkeistä sekä puutteista,
- laatia raportti kilpailun järjestäjälle pelistä erottamisen johdosta,
- ilmoittaa viipymättä osoitteensa muutoksesta oman alueensa ja liiton toimistoon
- SM-sarja-, pääsarja-, liitto- ja sarjaerotuomarit velvoitetaan osallistumaan liiton heille järjestämiin koulutustilaisuuksiin ja noudattamaan niissä erikseen annettuja velvoitteita.
- SM-sarja ja pääsarjaerotuomarit ovat velvollisia osallistumaan erotuomarien kouluttamiseen

## VII Erotuomareiden oikeudet

Erotuomari on oikeutettu tuomitsemaan koripallo-otteluita, kun hän on osallistunut luokituksensa mukaiseen kausittaiseen koulutukseen sekä suorittanut hyväksyttävästi siihen liittyvät testit. Lisäksi erotuomarilla pitää olla maksettuna koripallo- tai erotuomarilisenssi.

Erotuomareilla on oikeus saada tuomitsemastaan ottelusta liittohallituksen kilpailuvuosittain vahvistama sarjakohtainen palkkio sekä matkaotteluista matkakorvaus ja päiväraha kulloinkin voimassa olevan Suomen Koripalloliiton matkustussäännön mukaisesti.

Ottelun järjestäjän on suoritettava yllä mainitut maksut erotuomareille välittömästi ottelupaikalla, elleivät kilpailun järjestäjä (liitto/alue) ja liiton erotuomariyksikkö yhdessä kutakin sarjaa erikseen koskien muuta päätä.

SM-sarja-, pääsarja- ja liittoerotuomareilla on oikeus päästä maksuttomasti seuraamaan liiton, alueiden ja seurojen järjestämiä otteluita. Liitto toimittaa liittoerotuomarikortin kaikille em. luokkien erotuomareille.